

การเสริมสร้างความตระหนักรู้สถานการณ์ทางทะเลในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย พ.ท. อารังชัย หนุณภักดิ์

สถาบัน สถาบัน ASPI ซึ่งเป็น Think Tank ของออสเตรเลีย ได้อธิบายถึง “การเสริมสร้างความตระหนักรู้สถานการณ์ทางทะเลในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” สรุปได้ดังนี้

การเสริมสร้าง “ความตระหนักรู้สถานการณ์ทางทะเล (Maritime Domain Awareness)” ได้ถูกให้ความสำคัญอย่างสูงจากหลายประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีแนวคิดในการได้มาซึ่งภาพสถานการณ์จากการสนับสนุนข้อมูลจากหลายภาคส่วน และมีความเข้าใจในประเด็นที่เกี่ยวข้อง รวมถึง “สภาพแวดล้อมชายฝั่ง (Littoral Environment)” ที่กระทบความมั่นคง ความปลอดภัย หรือเศรษฐกิจของประเทศจากภัยคุกคามทางทะเลที่มากขึ้น เช่น การก่อการร้าย โจรสลัด อาชญากรรมทางทะเล การลักลอบขนสินค้าผิดกฎหมาย การสร้างมลภาวะทางทะเล การอ้างสิทธิ์เหนือดินแดนในทะเลจีนใต้ และการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและการควบคุม ส่งผลให้บางประเทศในภูมิภาคนี้ ได้พยายามจัดตั้ง “ศูนย์รวมการปฏิบัติ (Fusion Center)”

เพื่อรับมือกับภัยคุกคามดังกล่าว เช่น National Coast Watch Centre (NCWC) ในฟิลิปปินส์ the Maritime Enforcement Coordination Centre (MECC) ในประเทศไทย และ Sea Security Coordination Centre (Badan Keamanan Laut, or BAKAMLA) ในอินโดนีเซีย ทั้งยังมีความพยายามจัดตั้งหน่วยงานลักษณะคล้ายกันขึ้นในหลายประเทศ โดยหวังที่จะสร้าง “การติดตามสถานการณ์ร่วมนอกชายฝั่ง (Offshore Joint Situational Awareness)” เพื่อสร้างการประเมินด้านการข่าวในระดับยุทธศาสตร์ และจัดลำดับการปฏิบัติการในระดับยุทธวิธี และสร้างความประสานสอดคล้องในการปฏิบัติงาน โดยทั้งฟิลิปปินส์ ไทย และอินโดนีเซีย ต่างประสบปัญหาในการเสริมสร้างศูนย์รวมการปฏิบัติ ให้เข้มแข็ง เช่น แนวคิดต่อต้านจากข้าราชการที่สูญเสียอิสระในการปฏิบัติงาน การไม่สามารถดึงดูดรักษาบุคลากรที่มีความสามารถ การขาดประสบการณ์ การใช้แหล่งข่าวเปิด และการขาดแคลนบุคลากร และเครื่องมือสำหรับการเฝ้าตรวจ

ออสเตรเลียให้ความสนใจช่วยเหลือหน่วยงาน NCWC, the MECC และ BAKAMLA ในการเอาชนะปัญหาบางประการดังกล่าว ออสเตรเลียระบุถึงภัยคุกคามหลักทางทะเล 8 ประเด็นที่กระทบต่อประเทศ ประกอบด้วย การอพยพย้ายถิ่น อย่างไม่ปกติ การลักลอบหาผลประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ มลพิษทางทะเล การลักลอบขนสินค้าผิดกฎหมาย การลดลงของความหลากหลายทางชีวภาพ โจรสลัด และการก่อการร้ายทางทะเล หลายประเด็นดังกล่าวได้เกิดขึ้นในน่านน้ำของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และการช่วยเหลือฟิลิปปินส์ ไทย และอินโดนีเซีย จะช่วยลดภัยคุกคาม

ที่ส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ด้านความมั่นคง และศูนย์รวมการปฏิบัติ ทั้งยังช่วยขยายมุมมองสถานการณ์ของออสเตรเลียได้ดียิ่งขึ้น การสนับสนุนในปัจจุบันที่ออสเตรเลียสามารถดำเนินการ

ได้ เช่น การเสริมขีดความสามารถของเรือตรวจการณ์นอกชายฝั่ง ซึ่งออสเตรเลียครุณาความสำเร็จจากโครงการ Pacific Maritime Security มาเป็นตัวอย่างในการสนับสนุนดังกล่าว ออสเตรเลียควรสนับสนุนข้อมูลที่เป็นกรณีศึกษา สำหรับพัฒนา “ศูนย์รวมการปฏิบัติด้านการข่าวร่วมของประเทศ” เพื่อบูรณาการข้อมูลจากทุกภาคส่วน และควรถ่ายทอดประสบการณ์ ในการตั้งและดำเนินงาน “กองกำลังเฉพาะกิจร่วม” และศูนย์ประสานงานระหว่างพลเรือน-ทหาร ภาครัฐ-เอกชน เช่น หน่วยบัญชาการทางทะเลที่มีหลายภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม ระบบจำแนกทางทะเล สนับสนุนให้กับเครือข่ายข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถ การตรวจการณ์ทางทะเล สำหรับการสนับสนุนของออสเตรเลียให้กับ NCWC, the MECC และ BAKAMLA คือ การเสริมสร้างการใช้ประโยชน์จากแหล่งข่าวเปิดและเครื่องมือตรวจการณ์ของภาคเอกชน เช่น ดาวเทียม การจัดการฝึกในประเทศ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของออสเตรเลีย เช่น Australian Defence Force Academy และ National Security College เป็นต้น

ASPI สรุปว่า ออสเตรเลียควรช่วยเหลือฟิลิปปินส์ ไทย และอินโดนีเซียผ่านหลักสูตรการเพิ่มขีดความสามารถบุคลากร ในหน่วยงาน NCWC, the MECC และ BAKAMLA โดยเฉพาะผู้ที่จะปฏิบัติงานกับหน่วยดังกล่าวอย่างยาวนาน เพราะเป็นการลงทุนที่ถูกกว่า เนื่องจากบุคคลเหล่านี้จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาขีดความสามารถหน่วยงานของตนต่อไปในอนาคต

สำหรับประเทศไทย ควรสนับสนุนการเสริมสร้างขีดความสามารถของ the MECC และขยายความร่วมมือกับศูนย์รวมการปฏิบัติ อื่นทั้งในและนอกภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อเพิ่มพูน ความตระหนักรู้สถานการณ์ทางทะเล (Maritime Domain Awareness) และการปฏิบัติงานอย่างประสานสอดคล้อง สำหรับกองทัพไทย ควรสนับสนุนการดำเนินงานของ the MECC เสริมสร้างขีดความสามารถการรักษาความมั่นคงทางทะเลของประเทศ และภูมิภาคภายใต้กรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงของอาเซียน

ที่มา : <https://www.aspistrategist.org.au/boosting-maritime-domain-awareness-in-southeast-asia/>